

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Valtioneuvosto

Pääministeri Alexander Stubb
Ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja
Valtiovarainministeri Antti Rinne
Peruspalveluministeri Susanna Huovinen
Sosiaali- ja terveysministeri Laura Rätty
Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri
Lenita Toivakka
Sisäministeri Päivi Räsänen
Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Puolustusministeri Carl Haglund
Liikenne- ja kuntaministeri Paula Risikko
Kulttuuri- ja asuntonministeri Pia Viitanen
Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo
Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori
Työministeri Lauri Ihalainen
Opetusministeri Krista Kiuru

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO
Hietaniemenkatu 7 A
00100 Helsinki
P: 09 5860 440 F: 09 5860 4460
E: amnesty@amnesty.fi W: www.amnesty.fi

18.9.2014

Aihe: Turvakotilain käsittely valtioneuvostossa

Arvoisat valtioneuvoston jäsenet,

Amnesty on kampanjoinut naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan Suomessa jo kymmenen vuotta ja käynyt keskustelua aiheesta jo useiden hallitusten kanssa. **Turvakotipalveluiden rooli väkivallan kierteen katkaisemisessa, uhrien suojelemisessa ja heidän ihmisoikeuksiensa turvaamisessa on aivan keskeinen ja tästä syystä Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa sitouduttiin lisäämään turvakotipaikkoja.** Tähän, sekä muiden väkivallan uhrien tukipalveluiden radikaaliin lisäämiseen, Suomea velvoittaa myös naisiin kohdistuvan ja lähisuhdeväkivallan vastainen Istanbulin sopimus, jonka ratifiointista Amnesty ja lukuisat yhteistyöjärjestöt kirjelmöivät valtioneuvostolle keväällä 2014.

Amnesty kannattaa lämpimästi rakennepoliittisessa ohjelmassa tehtyä päätöstä turvakotien rahoitusvastuun siirtämistä kunnilta valtioille sekä sen selventämistä, mitkä väkivallan uhrien palvelut kuuluvat valtion ja mitkä kunnan kustannettaviksi. On kuitenkin vastuutonta toteuttaa uudistus niin, että väkivallan uhrin oikeus apuun ja suojeluun vaarantuu kuntien ja valtion välisen kädenväännön takia. **Valtioneuvoston käsittelyssä ensi viikolla oleva laki turvakotipalveluista voi vaarantaa turvakotien toiminnan ja johtaa jopa turvakotipaikkojen vähenemiseen. Tämä johtuu sekä lain valmistelun ja toimeenpanon erittäin kireästä aikataulusta että sille varattujen resurssien täydellisestä riittämättömydestä.**

Ehdotettu budjetti (8 miljoonaa euroa vuonna 2015) ei riitä kattamaan edes nykyisiä turvakotipalveluita. Valtion kustantama turvakotipalvelu rajataankin lakiesityksessä vain akuuttiin kriisivaiheeseen (laitoshoito) ja avopalveluiden järjestäminen jää kunnan vastuulle. Samaan aikaan lakiluonnoksessa veloitetaan turvakodit sopeuttamaan toimintansa lähtökohtaisesti ennakkoon jaettavaan määrärahaan.

Esimerkiksi Pääkaupunkiseudun turvakodin vuosibudjetti on 1,1 miljoonaa euroa. Mikäli valtion rahoitus jaetaan tasapäisesti paikkaluvun suhteessa tai keskimääräisesti arvioidun huonehinnan (163 euroa vuorokaudessa) mukaan, tulee kyseinen turvakoti saamaan noin 600 000 euroa valtion korvausta, eikä muuta rahoitusta laitoshoidolle ole tulossa.

Koska turvakotien rahoitus on siirtymässä valtiolle, on erittäin epävarmaa, varaavatko kunnat turvakotipalveluihin omaa rahoitusta. Turvakodeilla on kuitenkin käytännössä oltava rahoitus työntekijöiden palkkojen maksuun 1.1.2015 alkaen. Monet käytännön toimijoiden kannalta keskeiset kysymykset, kuten se, miten määritellään "akuuttikriisivaihe" ja koordinoidaan väkivallan uhrin siirtyminen valtion rahoittamasta laitoshoidosta kuntarahoitteisiin avopalveluihin niin, että taataan uhrin saumaton palveluketju ja kuka tästä koordinoinnista on vastuussa, ovat ratkaisematta.

Vaadimme hallitusta täyttämään sitoumuksensa turvakotipaikkojen lisäämisestä. Vaadimme hallitukselta tietoa siitä, miten varmistetaan

- etteivät turvakotipaikat esityksen myötä vähene,
- etteivät turvakodit taloudellisen paineen vuoksi lähetä väkivallan uhreja liian aikaisin pois turvakodista kunnan avopalveluiden piiriin sekä
- ettei rahoituksen uudelleenjärjestely näin nopealla aikataululla johda asiantuntevan henkilöstön menettämiseen.

Lisätietoja aiheesta löytyy liitteenä olevasta turvakotilakia koskevasta lausunnostamme sekä pääministeri Kataiselle lähettämästämme Istanbulin sopimuksen ratifiointia koskevasta kirjeestä.

Kunnioittavasti,

Frank Johansson, toiminnanjohtaja, Amnesty International – Suomen osasto ry

Lisätietoja: Tiina Oikarinen, sukupuoleen ja seksuaalisuuteen perustuvan syrjinnän asiantuntija, Amnesty International Suomen osasto, tiina.oikarinen@amnesty.fi, p. 0408331140.